

Індекс інфляції вересня 100,3% та аналітика споживчої інфляції в Україні

Спойлер: за вересень 2025 року індекс інфляції (споживчих цін) визначено 9 жовтня 2025 Державною службою статистики на рівні 100,3%.

Так, інфляція на споживчому ринку у вересні 2025 року порівняно із серпнем становила 0,3%, а у річному вимірі (до вересня 2024 року) – 11,9%.

Базова інфляція у вересні склала 1,3% місяць до місяця та 11,0% – до відповідного періоду минулого року.

Основні тенденції:

- **Продукти харчування та безалкогольні напої** подешевшали в середньому на 0,8%. Найбільше зниження цін зафіксовано на **фрукти (-11,8%)** та **овочі (-10,6%)**, а також на **яйця (-2,9%)** і **цукор (-1,5%)**. Водночас зросли ціни на **м'ясо (+1,2%)**, **олію (+2,1%)**, **рибу (+1,8%)**, **хліб (+0,8%)**, **масло (+0,7%)**.
- **Алкоголь і тютюн** подорожчали на 1,2%, у тому числі тютюнові вироби – на 1,4%, алкогольні напої – на 1,0%.
- **Одяг і взуття** подорожчали на 8,2%, зокрема одяг – на 9,1%, взуття – на 7,3%.
- **Послуги освіти** зросли в ціні на 12,4%, включно з вищою

освітою – на **16,8%**, середньою – на **8,5%**.

- **Житлово-комунальні послуги** залишалися відносно стабільними: приріст лише **0,2%** за місяць.

За дев'ять місяців 2025 року (січень–вересень) **загальний рівень інфляції** становив **6,4%**, а порівняно з аналогічним періодом минулого року – **13,9%**.

Це найшвидше опублікування індексів інфляції на Інтернет-ресурсах України. Ми намагаємось бути першими, від кого Ви отримаєте достовірну та повну інформацію про статистику цін в Україні.

Індекс інфляції вересня 2025 100,3%

Однак, перейдемо до аналітики на 06.10.2025

1. Поточний рівень ІСЦ: вересень 2025 та інфляція з початку року

Станом на початок жовтня 2025 року інфляційна динаміка в Україні залишається відносно стриманою. За останні оприлюднені дані (за серпень 2025) **річна інфляція** уповільнилася до **13,2%** (у серпні ціни навіть знизилися на **0,2%** порівняно з липнем). Це вже другий місяць поспіль, коли спостерігалася **дефляція** – у липні та серпні ціни зменшувалися завдяки здешевленню овочів і фруктів нового врожаю. **Накопичена інфляція з початку 2025 року** (станом на кінець серпня) становила приблизно **6%**.

Офіційні дані за вересень 2025 року на момент підготовки огляду ще не оприлюднені (Держстат традиційно публікує їх близько 9–10 числа місяця). Втім, за попередніми оцінками, у вересні суттєвих стрибків цін не відбулося. Експерти відзначали, що ефект сезонного здешевлення поступово

завершується, проте очікуваний урожай овочів цього року перевищив минулорічний на ~5%, тож у вересні **не прогнозували різких змін цін**. Моніторинг цін показував стабілізацію: частина овочів все ще дешевшала (капуста, картопля), інші дещо дорожчали (помідори, перець, цибуля). Таким чином, можна очікувати, що **місячна інфляція** у вересні була мінімальною, а **річна** продовжила повільно знижуватися порівняно з серпнем.

2. Динаміка: порівняння з попередніми місяцями та 2024 роком

У 2025 році споживча інфляція пройшла пікове значення навесні і почала поступово сповільнюватися. Найвищого рівня річна інфляція досягла у травні 2025 року – **15,9%** у річному вимірі. Після цього три місяці поспіль темпи зростання цін зменшувалися: у червні інфляція склала ~14,3% р/р, у липні – 14,1%, а в серпні – вже згадані **13,2%** річних. Така тенденція пояснюється сезонним фактором: у липні–серпні фіксувалося *сезонне зниження цін* (дефляція) на продовольчому ринку через масову появу продукції нового врожаю. Для порівняння, у липні 2024 року місячна інфляція була нульовою, тому бази порівняння сприяли різкішому падінню річного показника влітку 2025-го.

Порівняно з аналогічним періодом 2024 року, нинішня інфляція вища. Так, у серпні 2024-го річна інфляція становила лише 7,5%, тоді як у серпні 2025-го – понад 13%. Накопичене зростання цін за січень–серпень 2025 року ($\approx 6\%$) теж випереджає торішні темпи (за 8 місяців 2024 року ціни зросли приблизно на 4,9%). Водночас варто зазначити, що в другій половині 2024 року інфляція прискорювалася: на кінець 2024 року вона досягла близько 12% річних. Тобто у 2025-му ми спостерігали зворотну картину – після піку навесні інфляція пішла на спад. У місячному вимірі також є відмінності: якщо липень–серпень 2025 принесли дефляцію ($-0,2\%$ і $-0,2\%$ відповідно), то в ті самі місяці 2024 року ціни, навпаки, зросли (наприклад, $+0,6\%$ у серпні 2024 р. до липня). Таким чином, поточна інфляційна ситуація характеризується **сповільненням темпів зростання цін** після торішнього прискорення, хоча її рівень усе ще вищий, ніж був рік тому.

3. Основні чинники, що вплинули на рівень інфляції

На інфляційну динаміку 2025 року впливала сукупність факторів – як тих, що стримували зростання цін, так і проінфляційних. Серед ключових чинників можна виділити такі:

- **Новий урожай та сезонність.** У серпні–вересні надходження на ринок свіжого врожаю суттєво знизило ціни на плодоовочеву продукцію. Зокрема, **овочі подешевшали двозначними темпами** (напр. $-12,7\%$ за серпень), фрукти – більш ніж на 10%. Це стримало загальну продовольчу інфляцію: завдяки **сезонному фактору** липень і серпень стали місяцями дефляції, що нетипово для воєнного періоду. Дешеві сирі продукти уповільнили зростання вартості перероблених продовольчих товарів, дозволивши українцям тимчасово зекономити на базових харчах.
- **Монетарна політика та курс гривні.** Національний банк України проводив жорстку монетарну політику з метою

приборкати інфляцію – облікова ставка протягом більшої частини року залишалася високою, що обмежувало споживчий попит і кредитування. Це сприяло **уповільненню базової інфляції** (у липні базова інфляція становила 0,3% м/м, річна базова – 11,7%, що нижче, ніж на початку року). Важливим чинником була також **стабільність курсу гривні**. Завдяки заходам НБУ та значним обсягам міжнародної допомоги, валютний ринок залишався відносно стійким – офіційний курс гривні коливався незначно. Це обмежило імпортовану інфляцію: ціни на значну частку імпортних товарів (паливо, техніка, ліки тощо) не зазнали різких стрибків, оскільки гривня не зазнала різкої девальвації. Міцні гривневі активи та стабільний валютний ринок, яких цілеспрямовано добивався НБУ, були додатковим фактором цінової стабільності.

- **Адміністративне регулювання цін.** Держава продовжувала політику стримування зростання тарифів на житлово-комунальні послуги. Зокрема, діяв мораторій на підвищення тарифів для населення на газ, опалення та гарячу воду – ціни для домогосподарств лишалися на довоєнному рівні (7,96 грн/м³ газу тощо). За оцінками НБУ, **заморожування тарифів** суттєво знизило поточні офіційні показники інфляції: без цього кроку індекс споживчих цін міг би бути майже на **4,7 в.п.** вищим. Таким чином, адміністративне стримування цін (на енергоносії, окремі продовольчі товари тощо) відіграло дезінфляційну роль у короткостроковому періоді. Водночас НБУ попереджає, що тривале відтермінування неминучого приведення тарифів до ринкового рівня накопичує квазіфіскальні дисбаланси і зрештою вимагатиме коригування цін у майбутньому.
- **Війна та фактори пропозиції.** Триваюча війна залишається визначальним інфляційним чинником з боку пропозиції. Воєнні дії призвели до **руйнування виробничої інфраструктури**, скорочення посівних площ і погіршення

логістики, що обмежує пропозицію багатьох товарів та підвищує виробничі витрати бізнесу. Наприклад, через руйнування нафтопереробних потужностей Україна значною мірою залежить від **імпорту пального**, тож світові ціни на нафту та паливо безпосередньо впливають на внутрішні ціни. У окремі місяці подорожчання палива робило помітний внесок у індекс: так, у червні 2025 року паливо та мастила подорожчали на **+2,3%**, що відобразилося на транспортних витратах. Крім того, війна зумовила **дефіцит певних товарів** (наприклад, яєць взимку 2022/23 через знищення птахофабрик), що епізодично провокувало різкі цінові стрибки. Значний **фіскальний дефіцит** для фінансування військових потреб також опосередковано тисне на ціни: урядові витрати стимулюють попит в економіці, а емісійне фінансування дефіциту (хоч і в менших масштабах, ніж у 2022 році) підтримує грошову масу. Загалом, за оцінками експертів, нинішнє зростання цін має переважно *витратний характер* – його драйверами виступають **неринкові чинники** на кшталт воєнних руйнувань, погодних умов та інших шоків пропозиції. Це відрізняє інфляцію воєнного часу від звичайної попитово-індукованої інфляції.

- **Інші чинники.** Серед інших факторів варто відзначити **динаміку світових ринків**. У 2023–2024 рр. спостерігалось зниження світових цін на газ та зернові після піків 2022 року, що певною мірою стримувало вітчизняні ціни на енергоносії та продовольство. Водночас ближче до кінця 2024-го – початку 2025 року світові ціни на нафту знову пішли вгору (через рішення ОПЕК+ та геополітичні ризики), що тиснуло на вартість пального в Україні. Також у 2025-му відбулося **підвищення окремих акцизів** (наприклад, чергове планове зростання акцизу на тютюнові вироби), яке додало кілька десятків відсотка до загального ІСЦ. Всі ці чинники в комплексі формували інфляційну картину 2025 року – з різноспрямованими ефектами, але загальною тенденцією до уповільнення

темпів зростання цін у другому півріччі.

4. Оцінки та прогнози провідних економічних інституцій

Національний банк України (НБУ). Регулятор відзначає поступове зниження інфляції швидшими темпами, ніж очікувалося раніше, та пов'язує це із дією сприятливих факторів – новим врожаєм, жорсткою монетарною політикою і певною стабілізацією на ринку праці. За словами голови НБУ Андрія Пишного, розрив між очікуваннями щодо зарплат і пропозицією робочої сили скоротився, що послабило тиск на ціни у сфері послуг. НБУ прогнозує подальше уповільнення інфляції: ця тенденція має зберегтися і надалі завдяки новому врожаю та заходам регулятора, спрямованим на підтримку привабливості гривневих активів і курсової стійкості. У липні 2025 року НБУ переглянув свій офіційний прогноз і **погіршив очікування інфляції на 2025 рік до 9,7%** (рік до року на кінець періоду), тоді як раніше очікувалось 8,7%. Також НБУ дав орієнтир на наступні роки: у 2026 році зниження інфляції продовжиться до ~6,6%, а до цільових 5% вона повернеться лише у 2027 році. Центробанк наголошує, що його кінцева **мета** – повернення інфляції до середньострокової цілі 5%, і задля цього він готовий утримувати досить жорсткі монетарні умови протягом необхідного часу.

Державна служба статистики України (Держстат). Держстат виконує роль *постфактум* оцінювача інфляції і щомісяця публікує фактичні індекси споживчих цін. Коментарі Держстату до статистики свідчать, що впродовж 2025 року структура інфляції зазнала змін: високими залишалися темпи зростання цін на окремі продукти харчування та послуги, натомість влітку значний внесок у ІСЦ зробило здешевлення овочів і фруктів нового врожаю. За даними Держстату, після піку навесні інфляція впала до 13,2% у серпні (річний показник), а в липні було зафіксовано першу за рік дефляцію – мінус 0,2% за місяць.

З початку 2025 року по серпень ціни в Україні зросли на ~6%, тоді як у Києві дещо більше – на 7,4%. Ці цифри Держстат використав, зокрема, для розрахунку індексації доходів: оскільки приріст ІСЦ наростаючим підсумком не перевищив поріг 103% протягом кількох місяців, індексація зарплат у бюджетній сфері була мінімальною. Загалом дані Держстату підтверджують, що інфляція 2025 року має тенденцію до сповільнення, хоча й залишається двозначною.

Міжнародний валютний фонд (МВФ). МВФ у своїх оглядах зазначає поступове зниження інфляції в Україні, однак також переглядає прогнози з урахуванням актуальних викликів. Згідно з нещодавніми даними, **прогноз МВФ** щодо споживчої інфляції на кінець 2025 року становить близько **9,0%**. Це дещо нижче, ніж очікування українського центробанку, і відображає припущення про продовження жорсткої політики та поступове зниження безпекових ризиків. Середньорічна інфляція при цьому може виявитися трохи вищою через ефект статистичної бази. МВФ підкреслює, що закріплення дезінфляційного тренду вимагатиме від України продовження виваженої макроекономічної політики – контролю за монетарними факторами, збалансованої бюджетної політики та проведення структурних реформ, аби уникнути перегріву цін після війни. У своїх сценаріях МВФ також оцінює вплив тривалості війни: так, в негативному сценарії з довшою війною макропоказники України виглядатимуть гірше базових, що, очевидно, імплікує і вищу інфляцію, ніж у базовому прогнозі.

Аналітичні компанії (Dragon Capital, ICU тощо). Приватні аналітичні установи переважно поділяють думку про поступове уповільнення інфляції, утім їхні прогнозні оцінки різняться за рівнем оптимізму. **Dragon Capital** в оновленому макропрогнозі (липень 2025) очікує, що інфляція до кінця 2025 року сповільниться до **9,3% p/p** у базовому сценарії (продовження війни). Це близько до прогнозів НБУ, хоча й трохи оптимістичніше щодо 2025-го. Аналітики Dragon Capital пояснюють, що фундаментальний інфляційний тиск знижується, а також спрацює ефект високої бази порівняння (у сегменті

продовольства), що допоможе вийти на одноцифрову інфляцію. Водночас компанія моделює і сценарій швидшого закінчення війни: у разі *перемир'я* з 2026 року прискорення економічного відновлення може зумовити дещо **вищу інфляцію** наступного року (через поживавлення попиту та можливе підвищення тарифів), – до ~7,5% річних у 2026-му проти 5,3% у сценарії «довгої війни».

Інша провідна фінансова група – **ICU (Investment Capital Ukraine)** – загалом більш оптимістична щодо приборкання цін. У липні 2025 року ICU дещо підвищила свій прогноз інфляції на 2025 рік (унаслідок гірших врожаїв), але все ще очікує **лише 8,2%** річної інфляції на кінець 2025 року. Раніше аналітики цієї групи навіть припускали показник ~7,6%, але слабший урожай та інші фактори змусили переглянути його в бік підвищення. Попри це, **8% – 9%** виглядає доволі стримано порівняно з офіційними прогнозами НБУ. ICU вважає малоймовірним повернення інфляції до цілі 5% вже у 2026 році, прогнозуючи, що **досягнути 5%** буде складно через стійке зростання цін на послуги та необхідність коригування тих самих заморожених тарифів. Іншими словами, навіть за сприятливих умов 2026 рік, на думку ICU, може завершитися з інфляцією вищою за цільовий рівень (імовірно, у діапазоні 6–7% або більше).

Урядові органи. Міністерство економіки України також публікує макропрогнози у складі бюджетних декларацій. Їхні оцінки близькі до прогнозів НБУ та міжнародних партнерів. Зокрема, прогноз Мінекономіки на 2025 рік передбачає інфляцію близько **9,5%**. Урядовий базовий сценарій на 2026 рік (схвалений Кабміном у серпні 2025) містить прогноз **8,6%** інфляції, а консервативний сценарій – до **9,9%** на кінець 2026 року. Чиновники пояснюють, що такий рівень враховує поступове приведення тарифів ЖКГ до ринкового рівня в 2026 році, що додасть кілька відсоткових пунктів до інфляції. В цілому, уряд орієнтується на зниження інфляції до однозначного рівня у 2025-му і наближення до цілі 5% у 2027 році, що узгоджується з цілями НБУ.

5. Прогноз інфляції до жовтня 2026 року: можливі сценарії

Перспективи інфляції на наступні ~12 місяців залежать від розвитку економічної ситуації та перебігу війни. Аналітики окреслюють **кілька сценаріїв** на період до осені 2026 року:

- **Оптимістичний сценарій (швидке завершення війни або стійке перемир'я).** У разі деескалації воєнних дій у 2025–2026 рр. економіка України отримає потужний стимул для відновлення. Припинення бойових дій відновить інвестиції, збільшить пропозицію товарів (запрацюють законсервовані підприємства, покращиться логістика) та знизить премії за ризик у цінах. В таких умовах **інфляція матиме всі передумови для сповільнення**, але водночас поживавлення попиту може частково нейтралізувати цей ефект. Оптимістичний сценарій передбачає, що влада зможе плавно прибрати адміністративні обмеження цін (поступово підвищувати тарифи, не створюючи шоків). За оцінками аналітиків Dragon Capital, у випадку припинення війни з початку 2026 року річна інфляція в кінці 2026-го може становити близько **7–8%**. Це дещо вище цільового рівня, але все ще означатиме продовження дезінфляції порівняно з 2025 роком. Основними драйверами цін у такому сценарії стануть відновлений споживчий та інвестиційний попит і вимушене коригування тарифів (що довгий час були штучно низькими). Проте за рахунок зростання виробництва та імпорту, а також зміцнення гривні (ймовірного при припливі інвестицій) *вибухового інфляційного сплеску не очікується* – зростання цін залишиться керованим однознаковим. Отже, за оптимістичного розвитку подій інфляція плавно знижуватиметься, хоча й **повернеться до 5% не одразу**, а лише за кілька років стійкого миру.
- **Базовий сценарій (продовження нинішньої ситуації, війна триває на поточному рівні інтенсивності).** Більшість прогнозів наразі виходять саме з цього сценарію. Він

передбачає, що бойові дії триватимуть протягом 2025 року без суттєвого загострення, західні партнери продовжать надавати Україні фінансову підтримку, а внутрішня економічна політика залишатиметься виваженою. У такому випадку **інфляція з високою імовірністю спаде до середини одиничного діапазону**. Наприклад, НБУ очікує близько 6,6% інфляції на кінець 2026 року. Це передбачає, що інфляція буде стрімко знижуватися з приблизно 9–10% у початку 2025-го до нижче 7% через рік. Урядовий базовий прогноз трохи обережніший і закладає ~8,6% на 2026 рік, враховуючи ймовірне часткове підвищення комунальних тарифів у тому році. Втім і цей рівень означає продовження дезінфляції. **Основні передумови базового сценарію:** збереження відносної курсової стабільності (можливе поступове коригування курсу гривні без різких обвалів), поступове зниження інфляційних очікувань населення та бізнесу, а також відсутність нових шоків з боку пропозиції (наприклад, руйнування критичної інфраструктури). У рамках цього сценарію НБУ матиме змогу далі знижувати облікову ставку, не ризикуючи розкрутити інфляцію. Таким чином, базовий сценарій передбачає **помітне уповільнення інфляції**: вона наблизиться до однознакового рівня вже у 2025 році, а до жовтня 2026 р. може опуститися до ~5–7%. Це прокладе шлях до досягнення інфляційної цілі 5% у 2027 році. Водночас базовий прогноз залежить від того, що не станеться реалізації серйозних ризиків – тому його можна вважати *умовно-оптимістичним* на тлі невизначеності воєнного часу.

- **Песимістичний сценарій (ескалація війни або нові макроекономічні потрясіння).** У разі реалізації негативних ризиків темпи інфляції можуть виявитися суттєво вищими за наведені вище прогнози. **Фактори песимістичного сценарію** можуть включати: різке загострення війни чи розширення зони бойових дій, що ще більше підірве виробництво та логістику; скорочення або

затримки міжнародної фінансової допомоги, що змусить НБУ активніше монетизувати дефіцит; глибоку енергетичну кризу (наприклад, знищення критичної електроінфраструктури взимку), яка призведе до стрибка тарифів і витрат бізнесу; панічні девальваційні очікування на валютному ринку. За такого розвитку подій **інфляція може закріпитися на двозначному рівні** надовше. Офіційний *консервативний* сценарій уряду, розрахований на випадок гірших умов, дає оцінку близько **9,9% інфляції у 2026 році**, що майже вдвічі перевищує ціль НБУ. У найгірших випадках показники можуть перевищити і цей рівень – наприклад, якщо станеться різкий обвал гривні, зростання цін може тимчасово розігнатися до підвищених значень (12–15% і більше). Вже накопичена в економіці **інфляційна інерція** (високі інфляційні очікування, закладені бізнесом та населенням двозначні темпи подорожчання) у поєднанні з новими шоками може дати кумулятивний ефект. Песимістичний сценарій, таким чином, означає, що **уповільнення інфляції призупиниться або навіть зміниться новим стрибком цін**. У відповідь НБУ довелося б повернутися до більш жорсткої політики (підвищити ставки, посилити валютні обмеження), що пригальмувало б економічне зростання. Хоча наразі більшість прогнозистів не очікують реалізації настільки негативного варіанту, **ризики залишаються**: тривала війна і зовнішні шоки все ще можуть суттєво скоригувати інфляційну траєкторію.

Висновок: на тлі поступового зниження інфляції у 2025 році, консенсус-прогнози передбачають перехід до **одноцифрової інфляції у 2025–2026 роках**. Оптимістичні сценарії малюють картину наближення до 5–7% вже наприкінці 2026-го, тоді як у разі несприятливих умов інфляція може залишитися близько 10%. Ключовими змінними залишаються розвиток безпекової ситуації та внутрішня економічна політика. Продовження виваженої монетарної і фіскальної політики, контроль над очікуваннями та

успішне проведення структурних реформ мають закріпити нинішню тенденцію до уповільнення зростання цін. Водночас усунення «відкладених» чинників (таких як заморожені тарифи) потребує дуже обережного підходу, щоб уникнути разового інфляційного сплеску. Провідні інституції – НБУ, уряд, міжнародні партнери – наразі скоординовані у зусиллях забезпечити **подальше зниження інфляції** до прийнятного рівня, навіть зважаючи на існуючі ризики. Якщо екстраординарних шоків не станеться, в Україні є всі шанси до жовтня 2026 року відчутно наблизитися до довоєнної цінової стабільності.

Індекс інфляції вересня 2025 100,3%

Нагадаємо, що інформація для розрахунку індексу інфляції за вересень отримується Держстатом за графіком тільки по завершенню **вересня у перших числах жовтня 2025** від обласних підрозділів Держстату.

Відзначимо, що у 2025 році офіційне опублікування індексів може проводитись також із запізненням, якщо це обумовлено об'єктивними перешкодами (знеживлення електромереж, загрози зовнішнього втручання в роботу серверного обладнання Держстату тощо).

Довідкова інформація: зведена таблиця індексів інфляції за період 1991-2025 рр.

За даними

Держстату України, –

Компанія Вікторія